

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ОПЕРАТИВНО-
РЯТУВАЛЬНИХ СИЛ
КАФЕДРА ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОЇ ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка керівника первинного пожежно-рятувального підрозділу

Обов'язкова професійна

за освітньо-професійною програмою «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи»
підготовки бакалавра
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 261 «Пожежна безпека»

Рекомендовано кафедрою пожежної та
рятувальної підготовки на 2025 - 2026
навчальний рік.

Протокол від 30.08.2025 року № 3

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Підготовка керівника первинного пожежно-рятувального підрозділу»

Черкаси, 2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Підготовка керівника первинного пожежно-рятувального підрозділу» дозволяють виконувати обов'язки командира відділення під час несення служби, під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та гасінні пожеж у відповідності до вимог керівних документів, з урахуванням воєнного стану, а також гендерного аспекту та питань гендерної рівності.

Даний компонент передбачає формування у майбутнього фахівця чітких знань і вмінь щодо виконання посадових інструкцій командира відділення в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, з врахуванням:

- вимог нормативно-правових документів щодо організації внутрішньої та караульної служб в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій;
- постійної готовності чергових караулів до виконання завдань за призначенням;
- правил безпеки праці під час проведення навчання особового складу караулу та всіх видів робіт.

Відмінною особливістю даної компоненти є те, що всі практичні заняття проводяться з оформленням оперативно-службової документації та документів табельної звітності за результатами службової діяльності чергових караулів пожежно-рятувальних підрозділів, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов організації внутрішньої та караульної служб підрозділу

Інформація про науково-педагогічних працівників

Загальна інформація	Щербак Сергій Миколайович, доцент кафедри пожежно-рятувальної та фізичної підготовки навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил, кандидат технічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8 (територія СОК, 4 поверх, ауд.404.
E-mail	shcherbak_serhii@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	Дослідження особливостей роботи командира відділення під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та гасінні пожеж. Керування проведенням робіт з рятування людей, оперативного розгортання сил та засобів; діями по гасінню пожеж; згортанням сил і засобів та поверненням до місця постійної дислокації.
Професійні здібності	Професійні знання і значний досвід щодо правил експлуатації пожежно-технічного оснащення та спеціального спорядження на пожежі.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	

	Акаунт Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=a6qjHCgAAAAJ&hl=uk ORCID ID: http://orcid.org/0000-0003-1133-0120 SCOPUS: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=54397653400
--	--

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно із затвердженим розкладом. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>). Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру що четверга з 15.00 до 16.00 в аудиторії на першому поверсі, викладацька кафедри ПРФП (територія СОК). В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: надання здобувачам вищої освіти відомостей про веденням робіт з рятування та евакуювання людей, оперативного розгортання сил та засобів; діями з гасіння пожежі, згортанням сил і засобів та поверненням до місця постійної дислокації.

Навчальна дисципліна «Підготовка керівника первинного пожежно-рятувального підрозділу» належить до обов'язкових професійних компонентів освітньо-професійної програми «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи» в навчальному плані підготовки здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни (обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)	вибіркова професійна	вибіркова професійна
Рік підготовки	2-й	2-й
Семестр	3-й	3-й
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	4	4
- кількість модулів	1	1
- загальна кількість годин	120	120
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	20	2
- практичні заняття (годин)	24	2
- семінарські заняття (годин)		-
- лабораторні заняття (годин)	-	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-	-
- інші види занять (годин)	-	-
- самостійна робота (годин)	76	116
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-	-
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	диференційований залік	диференційований залік

Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Підготовка керівника первинного пожежно-рятувального підрозділу» є засвоєння результатів навчання, що передбачені освітньою компонентою «Організація роботи у непридатному для дихання середовищі» та «Основи пожежно-рятувальної справи» а саме: здатність доносити професійні знання, власні обґрунтування до чергового караулу пожежно-рятувальних частин, здатність здійснювати керівництво особовим складом відділення під час несення внутрішньої та караульної служб; здатність контролювати дотримання підлеглими норм та правил з охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії; здатність організовувати та проводити заняття, навчання з особовим складом відділення чергового караулу підрозділу.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи», вивчення освітньої компоненти повинно забезпечити:

досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Керувати проведенням робіт з рятування та евакуювання людей, оперативного розгортання сил та засобів; діями з гасіння пожежі; згортанням сил і засобів та поверненням до місця постійної дислокації.	ПРН17
Застосовувати невербальні методи спілкування; здійснювати пошук нової інформації; навчати працівників об'єкту і населення з питань забезпечення пожежної безпеки; проводити заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.	ПРН22

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність прогнозувати обстановку в разі виникнення пожежі, визначати основні питання організації пожежогасіння, приймати рішення щодо дій пожежно-рятувального підрозділу в умовах ліквідації пожежі.	ЗК23
Здатність обґрунтовано винаходити рішення щодо дій з гасіння пожеж, рятування та евакуювання людей під час пожежі та проведенні інших пожежно-рятувальних робіт.	ЗК25

Програма навчальної дисципліни Теми навчальної дисципліни:

Модуль 1 Вивчення обов'язків командира відділення під час ведення оперативних дій
Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС до виконання завдань за призначенням

Тема 1.1. Порядок розміщення ПРП та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України
Тема 1.2. Розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.

Тема 1.3. Особливості утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони.
Тема 1.4. Утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони
Тема 1.5. Вимоги безпеки праці до службових приміщень та споруд.
Тема 1.6. Забезпечення безпечних умов праці в органах і підрозділах ДСНС України.
Тема 1.7. Дотримання вимог безпеки праці у відділенні при веденні оперативних дій
Тема 1.8. Веденні оперативних дій та дотримання вимог безпеки праці у відділенні
Тема 1.9. Роль командира відділення в організації служби у черговому караулі.
Тема 1.10. Обов'язки командира відділення в організації служби у черговому караулі.
Тема 1.11. Збір і виїзд за сигналом «Тривога» та прямування до місця виклику. Розвідка пожежі. Рятуння людей на пожежі
Тема 1.12. Оперативне розгортання сил та засобів. Етапи оперативного розгортання. Гасіння пожеж
Тема 13. Особливості організації служби в підрозділах ДСНС, де ведуться воєнні (бойові) дії, та виконання завдань за призначенням
Тема 1.14. Організація внутрішньої караульної служби в пожежно-рятувальній частині.
Тема 1.15. Організація підготовки керівника до проведення занять.
Тема 1.16. Підготовки керівника до проведення занять
Тема 1.17. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій. Поняття про тактичні можливості караулу на основних ПРА.
Тема 1.18. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій
Тема 1.19. Види і засоби зв'язку в підрозділах. Використання засобів оперативного зв'язку.
Тема 1.20. Використання засобів оперативного зв'язку.
Тема 1.21. Правила ведення переговорів засобами зв'язку. Ведення радіообміну в умовах ненадійного приймання, перешкод
Тема 1.22. Проведення адміністративно-громадського контролю

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять очна (денна) форма:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма					
	Кількість годин					
	у тому числі					
	усього	лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота
3-й семестр						
Модуль 1. Вивчення обов'язків командира відділення під час ведення оперативних дій Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС до виконання завдань за призначенням						
Тема 1.1. Порядок розміщення ПРП та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС	2	2	-	-	2	-

України						
Тема 1.2. Розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.			2		4	
Тема 1.3. Особливості утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони.	2	2	-	-	2	-
Тема 1.4. Утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони			2		4	
Тема 1.5. Вимоги безпеки праці до службових приміщень та споруд.	2	2		-	2	-
Тема 1.6. Забезпечення безпечних умов праці в органах і підрозділах ДСНС України.			2		4	
Тема 1.7. Дотримання вимог безпеки праці у відділенні при веденні оперативних дій	2	2		-	2	-
Тема 1.8. Веденні оперативних дій та дотримання вимог безпеки праці у відділенні			2		4	
Тема 1.9. Роль командира відділення в організації служби у черговому караулі.	2	2	-	-	2	-

Тема 1.10. Обов'язки командира відділення в організації служби у черговому караулі.			2		4	
Тема 1.11. Збір і виїзд за сигналом «Тривога» та прямування до місця виклику. Розвідка пожежі. Рятування людей на пожежі	2	2	-		2	
Тема 1.12. Оперативне розгортання сил та засобів. Етапи оперативного розгортання. Гасіння пожеж			2		4	
Тема 13. Особливості організації служби в підрозділах ДСНС, де ведуться воєнні (бойові) дії, та виконання завдань за призначенням	2	2			4	
Тема 1.14. Організація внутрішньої караульної служби в пожежно-рятувальній частині.			2		4	
Тема 1.15. Організація підготовки керівника до проведення занять.	4	2			4	
Тема 1.16. Підготовки керівника до проведення занять			2		4	
Тема 1.17. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій. Поняття про тактичні можливості караулу на основних ПРА.	2	2			4	
Тема 1.18. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій			2		4	
Тема 1.19. Види і засоби зв'язку в підрозділах. Використання засобів оперативного зв'язку.	2	2			4	
Тема 1.20. Використання засобів			2		4	

оперативного зв'язку.						
Тема 1.21. Правила ведення переговорів засобами зв'язку. Ведення радіообміну в умовах ненадійного приймання, перешкод			2		4	
Тема 1.22. Проведення адміністративно-громадського контролю			2		4	
Разом за модулем 1	120	20	24	-	76	-

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Порядок розміщення ПРП та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України	2
2.	Розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.	2
3.	Особливості утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони..	2
4.	Утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони	2
5.	Вимоги безпеки праці до службових приміщень та споруд.	2
6.	Забезпечення безпечних умов праці в органах і підрозділах ДСНС України.	2
7.	Дотримання вимог безпеки праці у відділенні при веденні оперативних дій	2
8.	Веденні оперативних дій та дотримання вимог безпеки праці у відділенні	2
9.	Роль командира відділення в організації служби у черговому караулі.	2
10.	Обов'язки командира відділення в організації служби у черговому караулі.	2
11.	Збір і виїзд за сигналом «Тривога» та прямування до місця виклику. Розвідка пожежі. Рятування людей на пожежі	2
12.	Оперативне розгортання сил та засобів. Етапи оперативного розгортання. Гасіння пожеж	2
13.	Особливості організації служби в підрозділах ДСНС, де ведуться воєнні (бойові) дії, та виконання завдань за призначенням	2
14.	Організація внутрішньої караульної служби в пожежно-рятувальній частині.	2
15.	Організація підготовки керівника до проведення занять.	2
16.	Підготовки керівника до проведення занять	2
17.	Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій. Поняття про тактичні можливості караулу на основних ПРА.	2
18.	Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій	2
19.	Види і засоби зв'язку в підрозділах. Використання засобів оперативного зв'язку.	2
20.	Використання засобів оперативного зв'язку.	2

21.	Правила ведення переговорів засобами зв'язку. Ведення радіообміну в умовах ненадійного приймання, перешкод	2
22.	Проведення адміністративно-громадського контролю	2
Разом		44

Теми навчальної дисципліни для заочної форми навчання:

Тема 1.1. Порядок розміщення ПРП та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України

Тема 1.2. Розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.

Тема 1.3. Особливості утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони.

Тема 1.4. Утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони

Тема 1.5. Вимоги безпеки праці до службових приміщень та споруд.

Тема 1.6. Забезпечення безпечних умов праці в органах і підрозділах ДСНС України.

Тема 1.7. Дотримання вимог безпеки праці у відділенні при веденні оперативних дій

Тема 1.8. Веденні оперативних дій та дотримання вимог безпеки праці у відділенні

Тема 1.9. Роль командира відділення в організації служби у черговому караулі.

Тема 1.10. Обов'язки командира відділення в організації служби у черговому караулі.

Тема 1.11. Збір і виїзд за сигналом «Тривога» та прямування до місця виклику. Розвідка пожежі. Рятуння людей на пожежі

Тема 1.12. Оперативне розгортання сил та засобів. Етапи оперативного розгортання.

Гасіння пожеж

Тема 13. Особливості організації служби в підрозділах ДСНС, де ведуться воєнні (бойові) дії, та виконання завдань за призначенням

Тема 1.14. Організація внутрішньої караульної служби в пожежно-рятувальній частині.

Тема 1.15. Організація підготовки керівника до проведення занять.

Тема 1.16. Підготовки керівника до проведення занять

Тема 1.17. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій. Поняття про тактичні можливості караулу на основних ПРА.

Тема 1.18. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій

Тема 1.19. Види і засоби зв'язку в підрозділах. Використання засобів оперативного зв'язку.

Тема 1.20. Використання засобів оперативного зв'язку.

Тема 1.21. Правила ведення переговорів засобами зв'язку. Ведення радіообміну в умовах ненадійного приймання, перешкод

Тема 1.22. Проведення адміністративно-громадського контролю

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять заочна (дистанційна) форма:

Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна)					
	Кількість годин					
	усьог о	у тому числі				
		лекції	практичні	лаборатор	самостій	модульна

		ї	(семінарські) заняття	ні заняття (інші види занять)	на робота	контрольна робота
3-й семестр						
Модуль 1. Вивчення обов'язків командира відділення під час ведення оперативних дій Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС до виконання завдань за призначенням						
Тема 1.1. Порядок розміщення ПРП та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України	-	-	-	-	6	-
Тема 1.2. Розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.	-	-	-	-	6	-
Тема 1.3. Особливості утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони.	-	-	-	-	6	-
Тема 1.4. Утворення органами місцевого	-	-	-	-	6	-

самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони						
Тема 1.5. Вимоги безпеки праці до службових приміщень та споруд.	-	-	-	-	6	-
Тема 1.6. Забезпечення безпечних умов праці в органах і підрозділах ДСНС України.	-	-	-	-	6	-
Тема 1.7. Дотримання вимог безпеки праці у відділенні при веденні оперативних дій	-	-	-	-	6	-
Тема 1.8. Веденні оперативних дій та дотримання вимог безпеки праці у відділенні	-	-	-	-	6	-
Тема 1.9. Роль командира відділення в організації служби у черговому караулі.	-	-	-	-	6	-
Тема 1.10. Обов'язки командира відділення в організації служби у черговому караулі.	-	-	-	-	6	-
Тема 1.11. Збір і виїзд за сигналом «Тривога» та прямування до місця виклику. Розвідка пожежі.	6	-	-	-	6	-

Рятування людей на пожежі						
Тема 1.12. Оперативне розгортання сил та засобів. Етапи оперативного розгортання. Гасіння пожеж	6	-	-	-	6	-
Тема 13. Особливості організації служби в підрозділах ДСНС, де ведуться воєнні (бойові) дії, та виконання завдань за призначенням	6	-	-	-	6	-
Тема 1.14. Організація внутрішньої караульної служби в пожежно-рятувальній частині.	6	-	-	-	6	-
Тема 1.15. Організація підготовки керівника до проведення занять.	6	2	-	-	6	-
Тема 1.16. Підготовки керівника до проведення занять			2		6	
Тема 1.17. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій. Поняття про тактичні можливості караулу на основних ПРА.	6	-	-	-	6	-
Тема 1.18. Обов'язки особового складу	8	-	-	-	4	-

під час ведення оперативних дій						
Тема 1.19. Види і засоби зв'язку в підрозділах. Використання засобів оперативного зв'язку.	2	-	-	-	4	
Тема 1.20. Використання засобів оперативного зв'язку.	2	-	-	-	2	-
Тема 1.21. Правила ведення переговорів засобами зв'язку. Ведення радіообміну в умовах ненадійного приймання, перешкод	2				2	-
Тема 1.22. Проведення адміністративно-громадського контролю	2	-	-	-	2	-
Разом за модулем 1	120	2	2	-	116	-

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема Підготовки керівника до проведення занять	2
Разом		2 год.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань.

Виконання індивідуального завдання не є обов'язковим, але за умов його добровільного та успішного виконання нараховується додаткові 10 балів, що дає можливість підвищити рівень оцінки знань з дисципліни. В якості індивідуальних завдань при вивченні дисципліни можуть бути підготовка рефератів, доповідей на конференціях, участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни.

Форми та методи навчання і викладання

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам

студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: навчальні заняття за видами, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда, інструктаж); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);
- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; дедуктивний;
- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий;
- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; інтерактивні методи;
- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої світи

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- опитування за кожною темою
- контрольно-модульна робота

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях методом опитування, а також виконання індивідуальних завдань відповідно до тематики курсу освітнього компонента та самостійної роботи шляхом написання рефератів та підготовки презентаційних матеріалів і розміщення на сторінці Google Classroom.

Підсумковий контроль проводиться у формі контрольно-модульної роботи на останньому занятті з використанням Google Classroom.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни для очної форми навчання

Поточний контроль та самостійна робота								Сума балів за модуль
Модуль 1								
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T1.6	T1.7	T1.8	100
	4		4		4		4	
T1.9	T1.10	T1.11	T1.12	T1.13	T1.14	T1.15	T1.16	
	4		4		4		4	
T1.19	T1.20	T1.21	T1.22					
	4	4	4					

Складання методичної розробки 30

Опен тест 26

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) за набутими навичками під час вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. Граматично і стилістично без помилок оформлений звіт;

1 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє;

0,5 бал – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів за виконання самостійної роботи оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів:

5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. Граматично і стилістично без помилок оформлений звіт;

4 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє.

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

2 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки.

1 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність.

Індивідуальні завдання.

Виконання індивідуального завдання не є обов'язковим, але за умов його добровільного та успішного виконання нараховується додаткові 10 балів, що дає можливість підвищити рівень оцінки знань з дисципліни. В якості індивідуальних завдань при вивченні дисципліни можуть бути підготовка рефератів, доповідей на конференціях, участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань в діапазоні від 0 до 10 балів:

10-9 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

8-7 бали – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

6-5 бали – виконана частина роботи складає менше 50 % від загального обсягу;

4-3 бали – обсяг виконаних завдань складає менше 25 % від загального обсягу;

2-1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10 % від загального обсягу;

0 балів – завдання, передбачене для індивідуальної самостійної роботи,

здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється розуміння здобувачем вищої освіти висвітленої теми, послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю є диференційний залік, який виставляється за результатами поточного контролю та контрольної модульної роботи.

Критерії оцінювання знань здобувачів за результатами контрольної модульної роботи оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів:

27-30 - Послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.

24-26 - У відповіді зроблена неprincipпова помилка несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.

20-24 - У відповіді зроблені деякі неprincipпові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.

15-19 - У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу.

13-14 - Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу.

7-12 - Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.

0-7 - Відсутність знань по матеріалу дисципліни, не засвоєння положень курсу.

Перелік теоретичних питань та типових задач для підготовки до диференційного заліку:

Перелік питань для виконання модульної контрольної роботи,

контрольної роботи, самостійної роботи та індивідуальних завдань

Тема 1.1. Порядок розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.

Тема 1.2. Розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.

Тема 1.3. Особливості утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони.

Тема 1.4. Утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони

Тема 1.5. Вимоги безпеки праці до службових приміщень та споруд.

Тема 1.6. Забезпечення безпечних умов праці в органах і підрозділах ДСНС України.

Тема 1.7. Дотримання вимог безпеки праці у відділенні при веденні оперативних дій

Тема 1.8. Веденні оперативних дій та дотримання вимог безпеки праці у відділенні.

Тема 1.9. Роль командира відділення в організації служби у черговому караулі.

Тема 1.10. Обов'язки командира відділення в організації служби у черговому караулі.

Тема 1.11. Збір і виїзд за сигналом «Тривога» та прямування до місця виклику. Розвідка пожежі. Рятівання людей на пожежі.

Тема 1.12. Оперативне розгортання сил та засобів. Етапи оперативного розгортання. Гасіння пожеж.

Тема 1.13 Особливості організації служби в підрозділах ДСНС, де ведуться воєнні (бойові) дії, та виконання завдань за призначенням.

Тема 1.14. Організація внутрішньої караульної служби в пожежно-рятувальній частині.

Тема 1.15. Організація підготовки керівника до проведення занять.

Тема 1.16. Підготовки керівника до проведення занять.

Тема 1.17. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій. Поняття про тактичні можливості караулу на основних ПРА.

Тема 1.18. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій.

Тема 1.19. Види і засоби зв'язку в підрозділах. Використання засобів оперативного зв'язку.

Тема 1.20. Використання засобів оперативного зв'язку.

Тема 1.21. Правила ведення переговорів засобами зв'язку. Ведення радіообміну в умовах ненадійного приймання, перешкод.

Тема 1.22. Проведення адміністративно-громадського контролю.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни для заочної форми навчання

Поточний контроль та самостійна робота								Сума балів за модуль
Модуль 1								
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T1.6	T1.7	T1.8	100
	4		4		4		4	
T1.9	T1.10	T1.11	T1.12	T.1.13	T.1.14	T.1.15	T.1.16	
	4		4		4		4	
T.1.19	T.1.20	T.1.21	T.1.22					
	4	4	4					

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) за набутими навичками під час вивчення теоретичного матеріалу та виконання завдань практичних робіт.

Індивідуальні завдання.

Виконання індивідуального завдання не є обов'язковим, але за умов його добровільного та успішного виконання нараховується додаткові 10 балів, що дає можливість підвищити рівень оцінки знань з дисципліни. В якості індивідуальних завдань при вивченні дисципліни можуть бути підготовка рефератів, доповідей на конференціях, участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань в діапазоні від 0 до 10 балів:

10-9 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

8-7 бали – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

6-5 бали – виконана частина роботи складає менше 50 % від загального обсягу;

4-3 бали – обсяг виконаних завдань складає менше 25 % від загального обсягу;

2-1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10 % від загального обсягу;

0 балів – завдання, передбачене для індивідуальної самостійної роботи, здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється розуміння здобувачем вищої освіти висвітленої теми,

послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю є диференційний залік у вигляді складання тестування в Google Classroom.

Критерії оцінювання знань здобувачів оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів:

27-30 - Послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.

24-26 - У відповіді зроблена неprincipпова помилка несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.

20-23 - У відповіді зроблені деякі неprincipпові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.

15-19 - У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу.

12-14 - Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу.

8-11 - Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.

0-7 - Відсутність знань по матеріалу дисципліни, не засвоєння положень курсу.

Критерії оцінювання знань здобувачів за результатами написання контрольної роботи оцінюється в діапазоні від 0 до 67 балів:

58-67 - Послідовна і повна відповідь на поставлені запитання.

51-57 - У відповіді зроблена неprincipпова помилка несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.

46-50 - У відповіді зроблені деякі неprincipпові помилки, несуттєвого характеру, при повних знаннях програмного матеріалу.

39-45 - У відповіді зроблено деякі помилки, при не повних знаннях програмного матеріалу.

31-38 - Недостатня повнота викладення матеріалу, наявність неточностей при викладенні теоретичних питань. Порушення логічної послідовності викладення матеріалу.

21-30 - Відсутність знань по більшій частині матеріалу, погане засвоєння положень курсу.

0-20 - Відсутність знань по матеріалу дисципліни, не засвоєння положень курсу.

Перелік питань для виконання контрольної роботи та індивідуальних завдань

МОДУЛЬ 1.

Тема 1.1. Порядок розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.

Тема 1.2. Розміщення пожежно-рятувальних підрозділів (частин) та організація караульної служби в пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС України.

Тема 1.3. Особливості утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони.

Тема 1.4. Утворення органами місцевого самоврядування пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої/добровільної пожежної охорони

Тема 1.5. Вимоги безпеки праці до службових приміщень та споруд.

Тема 1.6. Забезпечення безпечних умов праці в органах і підрозділах ДСНС України.

Тема 1.7. Дотримання вимог безпеки праці у відділенні при веденні оперативних дій

- Тема 1.8. Веденні оперативних дій та дотримання вимог безпеки праці у відділенні.
Тема 1.9. Роль командира відділення в організації служби у черговому караулі.
Тема 1.10. Обов'язки командира відділення в організації служби у черговому караулі.
Тема 1.11. Збір і виїзд за сигналом «Тривога» та прямування до місця виклику.

Розвідка пожежі. Рятуння людей на пожежі.

Тема 1.12. Оперативне розгортання сил та засобів. Етапи оперативного розгортання.
Гасіння пожеж.

Тема 1.13 Особливості організації служби в підрозділах ДСНС, де ведуться воєнні (бойові) дії, та виконання завдань за призначенням.

Тема 1.14. Організація внутрішньої караульної служби в пожежно-рятувальній частині.

Тема 1.15. Організація підготовки керівника до проведення занять.

Тема 1.16. Підготовки керівника до проведення занять.

Тема 1.17. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій. Поняття про тактичні можливості караулу на основних ПРА.

Тема 1.18. Обов'язки особового складу під час ведення оперативних дій.

Тема 1.19. Види і засоби зв'язку в підрозділах. Використання засобів оперативного зв'язку.

Тема 1.20. Використання засобів оперативного зв'язку.

Тема 1.21. Правила ведення переговорів засобами зв'язку. Ведення радіообміну в умовах ненадійного приймання, перешкод.

Тема 1.22. Проведення адміністративно-громадського контролю.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних та семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (недопустимість пропусків та запізнень на заняття).

3. Неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу науково- педагогічного працівника.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися політики доброчесності під час виконання самостійної або індивідуальної роботи.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література:

1. Освітньо-професійна програма «Пожежна безпека» за першим бакалаврським рівнем вищої освіти. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/osvita/osvitni-prohramy> (дата звернення: 20.07.2025).

2. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану. Навчальний посібник за редакцією професора Мирослава КОВАЛЯ. Львів 2023.- С308. URL: <https://dsns.gov.ua/upload/1/9/2/4/3/5/9/diyi-dsns-objednana-kniga-compressed.pdf>.

3. Кодекс цивільного захисту України. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення: 20.07.2025).

4. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-п#Text> (дата звернення: 20.07.2025).

5. Про затвердження Порядку організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту : Наказ М-ва внутр. справ України від 15.06.2017 р. № 511 : станом на 10 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0835-17#Text> (дата звернення: 20.07.2025).

6. Про затвердження Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах цивільного захисту : Наказ М-ва внутр. справ України від 10.02.2022 р. № 116 : станом на 7 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0534-22#Text> (дата звернення: 20.07.2025).

7. Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж : Наказ М-ва внутр. справ України від 26.04.2018 р. № 340 : станом на 10 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0801-18#Text> (дата звернення: 20.07.2025).

8. Про затвердження Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, що сталися з особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту : Наказ М-ва внутр. справ України від 12.03.2024 р. № 154. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0552-24#Text> (дата звернення: 20.07.2025).

9. Про затвердження Методичних рекомендацій з експлуатації та ремонту пожежних рукавів в пожежно-рятувальних підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0760388-22#Text> (дата звернення: 20.07.2025).

10. Про затвердження Інструкції про порядок утримання, обліку та перевірки технічного стану джерел зовнішнього протипожежного водопостачання : Наказ М-ва внутр. справ України від 15.06.2015 р. № 696. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0780-15#Text> (дата звернення: 20.07.2025).

11. Про особливості реагування на надзвичайні ситуації під час збройної агресії : Наказ ДСНС від 02.04.2024 р. № НС - 375. URL: <https://dsns.gov.ua/upload/2/0/8/0/8/1/6/rekom.pdf#> (дата звернення: 20.07.2025).

12. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (2022). URL: Про основні засади державної...від 13.12.2022 №2834-IX (rada.gov.ua).

13. Наказ ДСНС України від 23.06.2014 №335 "Про затвердження Концепції патріотичного виховання особового складу органів і підрозділів ДСНС України".

14. Методологічні підходи до організації національно-патріотичного виховання курсантів ЗВО системи МВС і формування у них патріотизму як комплексної особистісної і базової професійної якості / Інна Яшук, Наталія Казакова // Молодь і ринок. — 2023. — № 8. — С. 67-72.

15. Довідка за добу про надзвичайні ситуації техногенного, природного та іншого характеру на території України <https://dsns.gov.ua/uk/dovidka-za-dobu>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 20.07.2025).

2. Офіційне інтернет-представництво Президента України.

- URL: <http://www.president.gov.ua> (дата звернення: 20.07.2025).
3. Офіційний портал Кабінету Міністрів України URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 20.07.2025).
 4. Офіційний портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/> (дата звернення: 20.07.2025).
 5. Офіційний портал Державної служби України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://dsns.gov.ua/> (дата звернення: 20.07.2025).
 6. Офіційний портал Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 20.07.2025).
 7. Офіційний портал Національного університету цивільного захисту України. URL: <https://nuczu.edu.ua/ukr/> (дата звернення: 20.07.2025).
 8. Сторінка Генерального штабу ЗСУ / General Staff of the Armed Forces of Ukraine: Оперативна інформація щодо російського вторгнення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua/?locale=uk_UA.

Розробники:

Доцент кафедри

Сергій ЩЕРБАК